

Таким чином зміст зобов'язання не закінчується на праві вимагати лише тих дій, які своєю метою спрямовані на передачу, пристосування майна в загальному та іншому чині. Важливу роль у відносинах відіграють санкції, дія яких спрямована на дотримання сторонами прав та обов'язків, а також для забезпечення захисту правовідносин, які виникають між особами.

Висновками по змісту є положення які узагальнюють цивільно-правове регулювання, їх захисту в суді через подання позову про відтворення порушеного права на майно.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України. Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
2. Резворович К. Р., Юнін О. С., Круглова О. О. та ін. Цивільне право та процес: підготовка до іспиту: навч. посібник. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. Ч. 1. 295 с.

Новосядлий А. В.,
адвокат (м. Полтава)
Логінова М. В.,
викладач кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
капітан поліції

СПЕЦИФІКА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Звісно ж, що цивільно-правова відповідальність – це вид юридичної відповідальності, що виникає внаслідок скоєння цивільно-правового порушення, порушення загальних засад, змісту, норм цивільного законодавства, звичаїв, невиконання чи неналежного виконання договірних, деліктних і кондикційних зобов'язань, що покладає винного правопорушника (в передбачених законом випадках – за відсутності вини) додаткові (охоронні) обов'язки владно-примусового характеру в рамках охоронного цивільно-правового зобов'язального відношення, що виражається у застосуванні до правопорушника уповноваженими правоохоронними та судовими органами майнових заходів, санкцій, передбачених законом або договором за (або) відповідальної за її дії (бездіяльність) особи у повному обсязі заподіяної шкоди, збитків (за винятком випадків, передбачених законом або договором) в установленому законом порядку за ініціативою потерпілих осіб (кредиторів) з метою захисту їх порушених суб'єктивних майнових та особистих немайнових прав та законних інтересів, відновлення соціальної справедливості, первісного положення потерпілої особи або положення, яке набуло б потерпілої особи при належному виконанні зобов'язання

(шляхом застосування компенсаційно-відновлювальних санкцій), (за допомогою штрафних санкцій), припинення вчиненого правопорушення (за допомогою пресекательних санкцій), попередження нових правопорушень із боку правопорушника та інших [1].

Цивільно-правова відповідальність – це багатогранне правове явище, що включає не тільки додаткові (охоронні) суб'єктивні права потерпілого та юридичні обов'язки правопорушника, а й реальні дії потерпілого та юрисдикційних органів щодо притягнення винної особи до відповідальності, відновлення первісного становища шляхом відшкодування шкоди (збитків) припинення вчиненого правопорушення, застосування штрафних санкцій, зазнання (виконання) правопорушником вжитих щодо нього примусових заходів (санкцій) майнового характеру, що зменшують його майновий добробут та погіршують його суспільний стан [2].

Особливості цивільно-правової відповідальності обумовлені специфікою предмета та методу цивільно-правового регулювання, цільового та функціонального призначення цивільно-правової відповідальності, її принципами, нормативно-правовою базою, підставами та умовами виникнення, порядком (процедурою) та механізмом застосування та виконання, компенсаційними, відновними, пресекательними і штрафними заходами (санкціями) щодо порушників норм позитивного (об'єктивного) громадянського права, регулятивних цивільних правий і законних інтересів суб'єктів цивільного права.

Цивільно-правова відповідальність має явно майнову компенсаційно-відновну спрямованість, пов'язану з примусовим виконанням невиконаного договірною або позадоговірною зобов'язання, з примусовим відшкодуванням (компенсацією) збитків, спричинених невиконанням договору, заподіянням деліктної шкоди або незаконним (непідставним) немайновою шкоди.

Така спрямованість спричинена предметом цивільно-правового регулювання, компенсаційно-відновною функцією цивільного права. На наш погляд, існують такі основні функції цивільного права та, відповідно, цивільно-правової відповідальності:

- 1) регулятивна;
- 2) охоронна;
- 3) превентивна та
- 4) інформаційно-виховна [3].

У свою чергу, охоронна функція містить пресекательні, компенсаційно-відновлювальні та штрафні функції (підфункції).

У тих випадках, коли муніципальні освіти здійснюють діяльність з виконання договірних зобов'язань на професійній основі (муніципальні контракти, концесійні угоди, муніципальні позики, договори оренди муніципального майна та ін), до цих зобов'язань необхідно застосовувати норми цивільного права, що регулюють зобов'язання, пов'язані із провадженням підприємницької діяльності (зокрема, п. 3 ст. 401 ЦК України).

Тим самим було цивільно-правову відповідальність муніципальних утворень у рамках виконання підприємницьких зобов'язань за їх участю слід розглядати як безвинну.

Специфіка цивільно-правової відповідальності муніципальних утворень, що дозволяє виділити їх з-поміж інших публічно-правових утворень, полягає в тому, що, по-перше, об'єктний склад майна, що може належати муніципальним утворенням та на який може бути звернено стягнення, значно вже, ніж в держави.

Список використаних джерел:

1. Великанова М. М. Ризик та цивільно-правова відповідальність: огляд доктринальних підходів щодо проблеми їх співвідношення. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 1. С. 132-135.
2. Земскова О. В. Цивільно-правова відповідальність за договором перевезення небезпечних вантажів. 2019.
3. Микитин В. І. Цивільно-правова відповідальність за порушення майнових прав інтелектуальної власності. Diss, 2016.

Нескороджена Л. Л.,
доцент кафедри міжнародного,
цивільного та комерційного права
Державного торговельно-
економічного університету,
кандидат юридичних наук, доцент

ПРАВОМІРНІ ОЧІКУВАННЯ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ

Будь-який суб'єкт господарювання, що бере участь у публічних закупівлях, чи зі сторони замовника, чи зі сторони виконавця, має надію на те, що проведені торги будуть відповідати його правомірним очікуванням. Впевненість суб'єктів господарювання у своїх законних очікуваннях передбачає наявність правової передбачуваності та правової визначеності, які необхідні для того, щоб учасники відповідних правовідносин мали можливість завбачати наслідки своїх дій та могли реалізувати право, набуте ними на підставі чинного законодавства. Варто зазначити, що правова передбачуваність та правова визначеність є складовими принципу верховенства права [1].

На дотримання принципів правової передбачуваності та правової визначеності неодноразово наголошував в своїх рішеннях Європейський Суд з прав людини [2]. У рішенні в справі «The Sunday Times v. United Kingdom» ЄСПЛ зазначив, що закон повинен бути досить доступним, він повинен служити для громадянина відповідним орієнтиром, достатнім у контексті, в якому застосовуються певні правові норми у відповідній справі; норма не може вважатися законом, якщо вона не сформульована з достатньою чіткістю, яка дає можливість громадянину регулювати свою поведінку.